

Łukasz Piebiak

Streszczenie pracy doktorskiej pt. „System prekluzji, a przymus adwokacko-radcowski w sądowym postępowaniu w sprawach gospodarczych”

Praca składa się z pięciu rozdziałów.

W rozdziale pierwszym pt. „Sądowe postępowanie w sprawach gospodarczych” analizie poddane zostało znaczenie odrębnego postępowania w sprawach gospodarczych w systemie demokratycznego państwa prawa. W szczególności przedmiotem mojego zainteresowania była funkcja tegoż postępowania, także w aspekcie zmieniających się w czasie blisko 30 lat uwarunkowań społeczno – gospodarczych, a także konstytucyjne podstawy jego wyodrębnienia oraz funkcjonowania. W ramach tej wstępnej części pracy omówiony został rozwój postępowania wywoływany poszczególnymi nowelizacjami, ze szczególnym uwzględnieniem tych najbardziej znaczących, jak też gorących niekiedy dyskusji o celowości jego wyodrębnienia, dyskusji której jednym z efektów było wręcz całkowite zniesienie owej odrębności w ramach procesu cywilnego w latach 2012 – 2019. Przedstawiony tamże został również model aktualnie funkcjonującego postępowania odrębnego w sprawach gospodarczych.

W rozdziale drugim pt. „System prekluzji” analizie poddany został system prekluzji jako powszechnie w świecie stosowana metoda optymalizacji biegu procesu cywilnego i zapewnienia efektywności ochrony udzielanej przez sądy. Prześladowana została ewolucja rozwiązań o charakterze prekluzyjnym stosowanych w kodeksie ze szczególnym uwzględnieniem tych najpoważniejszych dotyczących samego modelu i konstrukcji przepisów. Omówiony został również model aktualnie obowiązujący, tak w obszarze postępowania odrębnego w sprawach gospodarczych, jak i poza nim, w ramach rozwiązań kodeksowych. Przybliżone zostały także rozwiązania, które uelastyczniają reguły prekluzyjne pozwalając na adekwatne do zaistniałej sytuacji ich stosowanie.

Rozdział trzeci pt. „Prekluzja w odrębnym postępowaniu w sprawach gospodarczych” poświęcony został w całości omówieniu prekluzji procesowej w reaktywowanym w 2019 r. sądowym postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Przeanalizowane zostały reguły stosowania instrumentów prekluzji procesowej w tym postępowaniu, jak również, komparatystycznie, kształt tej metody koncentracji materiału procesowego przedstawiony został na tle regulacji innych kodeksowych postępowaniach odrębnych, w których występuje

oraz na tle ogólnych reguł prekluzyjnych, które – jakkolwiek z głębokimi modyfikacjami w związku z nowelizacją z 2019 r. – pozostały w kodeksie. Dopelnieniem tych analiz jest przedstawienie dorobku orzecznictwa sądowego w sprawach gospodarczych odnoszącego się do problematyki prekluzji, jako zjawiska oddającego rzeczywisty obraz funkcjonowania systemu prekluzyjnego w praktyce sądownictwa polskiego.

W rozdziale czwartym pracy pt. „Przymus adwokacko-radcowski w odrębnym postępowaniu w sprawach gospodarczych” przedstawiona została problematyka przymusu adwokacko – radcowskiego w postępowaniu w sprawach gospodarczych. Zawarte zostały tamże rozważania o przesłankach wprowadzania tego rodzaju rozwiązań w systemie procesu cywilnego, a także spojrzenie na to zagadnienie z perspektywy historycznej oraz komparatystycznej. Z tego względu, oprócz analizy aktualnie stosowanych w Polsce rozwiązań zmuszających strony do korzystania z zawodowego zastępstwa procesowego, przybliżone zostały rozwiązania stosowane w tym obszarze w wybranych systemach prawa cywilnego procesowego państw obcych. Szczególnej uwadze poddana została kwestia naturalnego związku pomiędzy stopniem formalizmu, którym wykazuje się każde postępowanie sądowe – w tym wypadku postępowanie odrębne w sprawach gospodarczych, a decyzją ustawodawcy o wprowadzeniu przymusu adwokacko – radcowskiego, a także problem regulacji jego zakresu.

Ostatni rozdział pracy pt. „Wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*” stanowi jej naturalne podsumowanie. Bazując na rozważaniach przedstawionych w rozdziałach poprzedzających przedstawia wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*. W pierwszej części przedstawione zostały propozycje rozwiązań modyfikujących przepisy o charakterze prekluzyjnym funkcjonujące w części ogólnej kodeksu postępowania cywilnego. Naturalnym dopełnieniem tychże są propozycje zmian w obszarze prekluzji funkcjonującej w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Uzupełnieniem jednych i drugich są uwagi na temat innych, pokrewnych instytucji usprawniających bieg procesu cywilnego. Triadę propozycji *de lege ferenda* uzupełnia propozycja wprowadzenia przymusu adwokacko-radcowskiego w tymże postępowaniu odrębnym, a także opcja rozciągnięcia go na większość postępowań toczących się przed sądami okręgowymi jako sądami pierwszej instancji. Propozycje te przedstawiono jako pakiet przemyślanych rozwiązań poprawiających efektywność ochrony udzielanej przez sądy, zwłaszcza w sprawach gospodarczych, przy jednoczesnym zachowaniu konstytucyjnych i konwencyjnych standardów w tym obszarze i prawa każdego, w tym podmiotów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, do sądu.

Lukasz Piebiak

Summary of a doctoral dissertation entitled "The system of limitation and compulsory representation by a lawyer in court proceedings in commercial cases"

The work consists of five chapters.

In the first chapter, "Court proceedings in commercial cases" analyzed the significance of separate proceedings in commercial cases in the system of a democratic state of law. In particular, I was interested in the function of this procedure, also in the aspect of socio-economic conditions changing over the course of nearly 30 years, as well as the constitutional grounds for its separation and functioning. As part of this introductory part of the work, the development of the procedure caused by individual amendments was discussed, with particular emphasis on the most significant, as well as sometimes heated discussions about the purposefulness of its separation, the discussion of which one of the effects was the complete abolition of this separateness in the civil process in 2012 - 2019. The model of the currently functioning separate proceedings in commercial cases was also presented there.

In the second chapter "The system of limitation" analysis included the analysis of the system of limitation as a globally used method of optimizing the course of civil proceedings and ensuring the effectiveness of protection provided by courts. The evolution of the limitation solutions used in the code has been traced, with particular emphasis on the most serious ones concerning the model itself and the structure of the regulations. The current model was also discussed, both in the area of separate proceedings in commercial cases and outside of it, within the scope of code solutions. The solutions that make the limitation rules more flexible, allowing for their application adequate to the given situation, were also discussed.

Chapter three "Limitation in separate court proceedings in commercial cases" was entirely devoted to the discussion of the system of limitation in the separate court proceedings in commercial cases reactivated in 2019. The rules for the use of limitation instruments in these proceedings have been analyzed, as well as, comparatively, the shape of this method of concentration of procedural material, has been presented against the background of the regulations of other separate proceedings within the code, in which it occurs, and against the general rules of with the 2019 amendment – remained in the code. These analyzes are complemented by the presentation of the achievements of court judgments in commercial cases relating to the issue of limitation, as a phenomenon that reflects the actual picture of the functioning of the limitation system in the practice of Polish judiciary.

In the fourth chapter of the work entitled "Compulsory representation by a lawyer in separate proceedings in commercial cases" presents the issue of compulsory representation by a lawyer in proceedings in commercial cases. They also include considerations on the premises for introducing such solutions in the civil process system, as well as a look at this issue from a historical and comparative perspective. For this reason, in addition to the analysis of the solutions currently used in Poland forcing the parties to use professional representation, the solutions used in this area in selected systems of civil procedural law of foreign countries were presented. Particular attention was paid to the issue of the natural relationship between the degree of formalism shown in each court proceeding - in this case separate proceedings in commercial cases, and the legislator's decision to introduce compulsory representation by a lawyer, as well as the problem of regulating its scope.

The last chapter of the work entitled "Conclusions *de lege lata* and *de lege ferenda*" is a natural summary of it. Based on the considerations presented in the preceding chapters, it presents the conclusions *de lege lata* and *de lege ferenda*. The first part presents proposals for solutions modifying the provisions of limitation functioning in the general part of the Code of Civil Procedure. These are naturally complemented by the proposed changes in the area of limitation in separate proceedings in commercial cases. Both are complemented by comments on other, related institutions that improve the course of the civil process. The triad of *de lege ferenda* proposals is complemented by the proposal to introduce compulsory representation by a lawyer in the same separate proceedings, as well as the option to extend it to most of the proceedings pending before regional courts working as courts of first instance. These proposals were presented as a package of thoughtful solutions improving the effectiveness of protection provided by courts, especially in commercial cases, while maintaining constitutional and convention standards in this area and the right of everyone, including entities in a difficult financial situation, to court.

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a vertical line on the left side, positioned at the bottom right of the page.